Lietuvos apeliacinio teismo nutartis

2016-04-14, bylos Nr. 2-847-823/2016

Teismas: Lietuvos apeliacinis teismas
Dokumentas: Nutartis
Data: 2016-04-14
Bylos Nr.: 2-847-823/2016
Teisminio proceso Nr.: 2-55-3-01996-2009-1
Bylos rūšis: civilinė byla

Civilinė byla Nr. 2-847-823/2016
Teisminio proceso Nr. 2-55-3-01996-2009-1
Procesinio sprendimo kategorija 3.3.4.2.2 (S)

LIETUVOS APELIACINIS TEISMAS
NUTARTIS
LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU
2016 m. balandžio 14 d.
Vilnius

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėja Goda Ambrasaitė - Balynienė teismo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal pareiškėjos L. Š. atskirąjį skundą dėl Vilniaus apygardos teismo 2016 m. sausio 21 d. nutarties, kuria atmestas pareiškėjos prašymas dėl proceso atnaujinimo Vilniaus apygardos teismo civilinėje byloje Nr. B2-1577-553/2012 pagal ieškovo Danske Bank A/S ieškinį atsakovams B. Š., L. Š., A. B., L. B., BUAB „Viskas spausdintuvams“, L. D., B. M. D., I. J., dėl skolos iš laiduotojų priteisimo ir atsakovų B. Š., L. Š., A. B., L. B., BUAB „Viskas spausdintuvams“, L. D., B. M. D. priešieškinius ieškovui Danske Bank A/S dėl laidavimo sutarčių pripažinimo negaliojančiomis.

Teisėja, išnagrinėjusi bylą pagal atskirąjį skundą,

Aprašomoji dalis

nustatė:

I. Ginčo esmė

Pareiškėja L. Š. kreipėsi į teismą, prašydama atnaujinti procesą civilinėje byloje Nr. B2-1577-553/2012 Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 366 straipsnio 1 dalies 2 punkto pagrindu (jeigu naujai paaiškėja esminių bylos aplinkybių, kurios nebuvo ir negalėjo būti žinomos pareiškėjui bylos nagrinėjimo metu).

Paaiškino, kad išnagrinėtoje byloje ieškovas Danske Bank A/S prašė teismo iš L. Š. solidariai su kitais laiduotojais priteisti ieškovui iš viso 17 443 040,77 Lt sumą bei palūkanas, savo reikalavimą pareiškėjos atžvilgiu grįsdamas neva pareiškėjos su banku sudarytomis laidavimo sutartimis – 2006 m. kovo 9 d. laidavimo sutartimi Nr. FA-K200603-0253/1, 2006 m. lapkričio 6 d. laidavimo sutartimi Nr. FA-K200611-1775/1 ir 2007 m. liepos 10 d. laidavimo sutartimi Nr. FA-K200707-0779. Atsakovė L. Š. su ieškiniu nesutiko, teigdama, kad nurodytose laidavimo sutartyse yra ne jos parašai, bei pateikė priešieškinį. Vilniaus apygardos teismas, remdamasis ekspertizės akto išvadomis, 2012 m. gruodžio 14 d. nutartimi pripažino negaliojančiomis 2006 m. kovo 9 d. ir 2007 m. liepos 10 d. laidavimo sutartis, tačiau tenkino ieškinio reikalavimą pagal 2006 m. lapkričio 6 d. laidavimo sutartį ir priteisė solidariai iš L. Š. 6 149 931,34 Lt. Nutartis įsiteisėjo, kadangi Lietuvos apeliacinis teismas 2013

m. kovo 29 d. nutartimi pareiškėjos skundo netenkino, o Lietuvos Aukščiausiasis Teismas 2013 m. gruodžio 23 d. nutartimi apeliacinės instancijos teismo nutartį paliko nepakeistą.

Pareiškėja nurodė, kad 2015 m. liepos mėnesio pradžioje aptiko originalų parašą, esantį jai išduotame Lietuvos Respublikos piliečio pase, ir pastebėjo, kad pareigūno parašas pase itin panašus į jos vardu pasirašiusio asmens parašus 2006 m. kovo 9 d. laidavimo sutartyje, kuri teismo buvo pripažinta negaliojančia. Byloje atliktos ekspertizės metu ekspertas neturėjo šių duomenų ir L. Š. paso, todėl netyrė ir negalėjo nustatyti parašų kopijavimo nuo kitų dokumentų aplinkybės bei parašus klastojusio asmens sugebėjimo iš esmės identiškai atkartoti kito asmens parašo bendruosius ir specialiuosius požymius. Pareiškėjos prašymu laidavimo sutartyse esančių parašų ekspertizę atlikęs ekspertas A. B. 2015 m. liepos 31 d. ekspertizės akte pateikė išvadą, kad „nustatyti, ar 2006 m. lapkričio 6 d. datos AB „SAMPO bankas“ laidavimo sutarties Nr. FA-K200611-1775/1 <...> paskutinio (trečio) lapo apatinėje dalyje, L. Š. vardu pasirašė L. Š., nebuvo galima“.

Atsakovas B. Š. prašymą dėl proceso atnaujinimo palaikė.

Ieškovas Danske Bank A/S su prašymu dėl proceso atnaujinimo nesutiko. Nurodė, kad pareiškėja aplinkybę, jog 2006 m. kovo 9 d. laidavimo sutartyje esantis parašas panašus į pasą pasirašiusio pareigūno parašą, nurodė dar nagrinėjant bylą pirmosios instancijos teisme, šios aplinkybės teismų buvo įvertintos. Ieškovo vertinimu, pareiškėja pareiškė akivaizdžiai nepagrįstą prašymą dėl proceso atnaujinimo, siekia sudaryti kliūtis vykdyti įsiteisėjusį teismo sprendimą ir vilkinti skolos bankui grąžinimą, todėl ieškovas prašė L. Š. už piktnaudžiavimą civiliniu procesu paskirti 5 792 EUR baudą, pusę šios baudos įpareigojant sumokėti ieškovui.

II. Pirmosios instancijos teismo nutarties esmė

Vilniaus apygardos teismas 2016 m. sausio 21 d. nutartimi pareiškėjos prašymą atnaujinti procesą atmetė.

Teismas nustatė, kad pareiškėja argumentus, kad pareigūnės L. B. parašas pase itin panašus į jos vardu pasirašiusio asmens parašus 2006 m. kovo 9 d. laidavimo sutartyje, nurodė dar nagrinėjant bylą pirmosios instancijos teisme (atsakovės L. Š. 2009 m. rugpjūčio 24 d. priešieškinio turinys – 2 lapo pirma pastraipa), todėl pripažino, kad ši aplinkybė nėra nei nauja, nei naujai paaiškėjusi ir nesudaro pagrindo atnaujinti procesą. Pareiškėjos nurodomus argumentus, kad dėl itin meistriško parašo nukopijavimo teismo ekspertas apsiriko, teismas vertino kaip išskirtinai pačios pareiškėjos samprotavimus, kadangi ekspertas išvadas formuluoja vadovaudamasis patvirtintomis metodikomis, atsižvelgdamas į visas esmines aplinkybes bei į tai, kad parašas, kurio tikrumą prašoma nustatyti, gali būti padirbtas įgudusio asmens. Be to, teismas sprendimą priėmė vadovaudamasis ne tik ekspertizės išvada, o vertindamas ir šalių paaiškinimus bei kitus byloje surinktus įrodymus.

Pareiškėjos teiginius, kad ji nepraleido 3 mėnesių termino prašymui dėl proceso atnaujinimo pateikti, teismas vertino kaip nepagrįstus ir nurodė, kad pareiškėja, veikdama apdairiai ir rūpestingai, rūpindamasi savo galbūt pažeistų teisių gynyba, turėjo ir galėjo sužinoti apie savo teisių pažeidimą dar 2009 metais, o kad ir sužinojo patvirtina jos priešieškinio turinys. Teismas laikė nepatikimais pareiškėjo paaiškinimus, kad ji 2015 m. liepos mėn. atsitiktinai aptiko savo pasą, kuris galiojo iki 2012 m. gruodžio 11 d., t. y. beveik visą bylos nagrinėjimo pirmosios instancijos teisme laikotarpį, ir atsitiktinai pastebėjo, kad pareigūno parašas pase itin panašus į jos vardu pasirašiusio asmens parašus 2006 m. kovo 9 d. laidavimo sutartyje, kai apie tai iš esmės buvo kalbama bylos nagrinėjimo eigoje.

Teismas sprendė, kad nėra pakankamo ir pagrįsto pagrindo konstatuoti, jog pareiškėja nesąžiningai, piktnaudžiaudama procesinėmis teisėmis, pareiškė prašymą dėl proceso atnaujinimo, todėl netenkino ieškovo prašymo skirti pareiškėjai baudą.

III. Atskirojo skundo ir atsiliepimo į jį argumentai

Pareiškėja L. Š. atskiruoju skundu prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo 2016 m. sausio 21 d. nutartį ir klausimą išspręsti iš esmės – prašymą atnaujinti procesą tenkinti, taip pat priteisti bylinėjimosi išlaidas. Atskirasis skundas grindžiamas šiais argumentais:

Teismas nepasisakė ir nevertino kartu prašymu pateikto naujo įrodymo – eksperto A. B. 2015 m. liepos 31 d. ekspertizės akto, kuriuo pareiškėja taip pat grindė prašymą dėl proceso atnaujinimo.Teismas klaidingai teigia, kad sprendimas priimtas vadovaujantis ne tik ekspertizės išvada, bet ir šalių paaiškinimais bei kitais byloje surinktais įrodymais, kadangi, nesant byloje klaidingos ekspertizės išvados, byloje surinktų įrodymų visuma (faktas, kad dvejose iš trijų sutarčių pareiškėjos parašai suklastoti; pareiškėjos paso kopija; banko darbuotojų liudijimai, kad pareiškėja nebuvo atvykusi į banką pasirašyti laidavimo sutarčių; aplinkybė, kad pasirašyta buvo tik sutarčių paskutiniuose puslapiuose; B. Š., A. B. ir L. D. paaiškinimai) patvirtina, kad pareiškėja nepasirašė 2006 m. lapkričio 6 d. laidavimo sutarties.Teismas formaliai aiškino ir taikė CPK numatytus proceso atnaujinimo pagrindus, tokiu būdu nukrypdamas nuo kasacinio teismo praktikos.Teismas nepagrįstai teigia, kad pareiškėja praleido terminą paduoti prašymą dėl proceso atnaujinimo, kadangi teismas vertino tik aplinkybę dėl parašo klastojimo nuo pareiškėjo paso ir neatsižvelgė į tai, kad eksperto A. B. 2015 m. liepos 31 d. ekspertizės aktą pareiškėja gavo tik 2015 m. liepos 31 d.

Pareiškėja atskiruoju skundu taip pat prašo bylą nagrinėti žodinio proceso tvarka ir kviesti liudytojus – ekspertizes atlikusius ekspertus, siekiant išsiaiškinti, kodėl ekspertizių išvados yra skirtingos, bei pareiškėjos nurodytame pase pasirašiusią pareigūnę.

Atsiliepimu į atskirąjį skundą ieškovas Danske Bank A/S prašo atskirąjį skundą atmesti bei priteisti bylinėjimosi išlaidas. Atsiliepimas į atskirąjį skundą be argumentų, nurodytų atsiliepime į prašymą dėl proceso atnaujinimo, grindžiamas šiais pagrindiniais argumentais:

Teismas pagrįstai nustatė, kad pareiškėjos nurodoma aplinkybė nėra nauja, kadangi buvo nurodyta bylą nagrinėjant pirmosios instancijos teisme.Teismas pagrįstai sprendė, kad pareiškėja praleido terminą pareiškimui paduoti, kadangi nepateikė jokių įrodymų apie sužinojimą apie parašų panašumą tik 2015 m. liepos mėn.

Ieškovas taip pačiais kaip ir atsiliepime į pareiškimą nurodytais argumentais, atsiliepime į skundą prašo L. Š. už piktnaudžiavimą civiliniu procesu paskirti 5 792 EUR baudą, pusę šios baudos įpareigojant sumokėti ieškovui.

Motyvuojamoji dalis

IV. Apeliacinio teismo nustatytos aplinkybės, teisiniai argumentai ir išvados

Atskirasis skundas netenkintinas

Apeliacijos objektą sudaro teismo nutarties, kuria netenkintas prašymas atnaujinti procesą užbaigtoje civilinėje byloje, teisėtumo ir pagrįstumo patikrinimas. Šį klausimą teismas sprendžia vadovaudamasis atskirojo skundo faktiniu ir teisiniu pagrindais bei patikrina, ar nėra absoliučių ginčijamos nutarties negaliojimo pagrindų (CPK 320, 338 straipsniai). Absoliučių ginčijamos nutarties negaliojimo pagrindų nenustatyta.

Dėl žodinio bylos nagrinėjimo ir liudytojų kvietimo

Apeliantė atskirajame skunde prašo atskirąjį skundą nagrinėti žodinio proceso tvarka.

CPK 336 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta bendroji atskirųjų skundų nagrinėjimo apeliacine tvarka taisyklė – atskirasis skundas nagrinėjamas rašytinio proceso tvarka, išskyrus atvejus, kai šį skundą nagrinėjantis teismas pripažįsta,

kad būtinas žodinis nagrinėjimas. Teismų praktikoje įstatymu nustatyta teismo teisė tiek savo, tiek šalių iniciatyva nuspręsti dėl bylos nagrinėjimo žodinio proceso tvarka aiškinama tokiu būdu, kad toks sprendimas galimas išimtiniais atvejais. Dėl to ir šalys, teikdamos prašymą nagrinėti bylą žodinio proceso tvarka, turi jį pagrįsti, nurodydamos išimtines aplinkybes, dėl kurių būtinas žodinis bylos nagrinėjimas (žr. pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2013 m. gegužės 27 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-304/2013).

Nagrinėjamoje byloje sprendžiamas klausimas atnaujinti, ar atsisakyti atnaujinti procesą, t.y. teismas sprendžia ir vertina tik tai, ar pareiškėja nėra praleidusi termino prašymui dėl proceso atnaujinimo paduoti ir ar jos prašyme nurodytos aplinkybės atitinka CPK numatytus proceso atnaujinimo pagrindus (CPK 370 straipsnio 3 dalis). Spręsdamas klausimą dėl proceso atnaujinimo, teismas nepasisako dėl ginčo esmės, netiria iš naujo byloje esančių ir naujai pateiktų įrodymų. Tai galėtų būti daroma tik nagrinėjant bylą atnaujintame procese, jei pareiškėjos prašymas atnaujinti procesą būtų patenkintas (CPK 370 straipsnio 4 dalis). Taigi, šioje bylos nagrinėjimo stadijoje nėra pagrindo kviesti apeliantės prašomus kviesti liudytojus, o tuo pačiu nėra pagrindo tenkinti apeliantės prašymą atskirąjį skundą nagrinėti žodinio proceso tvarka.

Dėl proceso atnaujinimo

Įsiteisėjęs teismo sprendimas įgyja res judicata galią, jis tampa neginčytinas ir privalomas visiems fiziniams ir juridiniams asmenims bei vykdytinas visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje (CPK 18 straipsnis). Siekiant užtikrinti normalią civilinių santykių raidą, kuriai būtinas stabilumas, perspektyvinio prognozavimo galimybė, reikalingas teisinis tikrumas, pasitikėjimas įsiteisėjusiais teismo sprendimais. Atnaujinus procesą tokiu sprendimu užbaigtoje byloje, atsiranda teisinis neapibrėžtumas, nes joje išspręsto šalių teisinės padėties klausimo sprendimas vėl tampa nežinomas, o dalyvavimas su ginčo dalyku susijusiuose santykiuose – rizikingas. Dėl to proceso atnaujinimas civilinio proceso teisės doktrinoje pripažįstamas išimtiniu būdu įsiteisėjusiems teismų sprendimams peržiūrėti, prašymai dėl proceso atnaujinimo turi būti ribojami laiku, ir res judicata galią įgijęs bei įvykdytas teismo sprendimas gali būti peržiūrėtas tik esant proceso atnaujinimo pagrindui bei tuos pagrindus taikant neformaliai. Teisinis reglamentavimas, pagal kurį procesas susijęs su daugkartinio įsiteisėjusio sprendimo peržiūrėjimo rizika, yra nesuderinamas su teisinio apibrėžtumo principu, todėl įstatyme bylos šalims nesuteikiama teisė atnaujinti procesą vien siekiant pakartotinio bylos išnagrinėjimo. Laikantis teisinio apibrėžtumo principo, teismams galutinai išsprendus ginčą, jų sprendimas neturėtų būti kvestionuojamas, taip užtikrinant santykių stabilumą. Nukrypimas nuo šio principo galimas tik esminėms klaidoms taisyti, esant svarbioms ir įtikinančioms aplinkybėms (žr. pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2007 m. birželio 21 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-303/2007).

CPK 366 straipsnio 1 dalyje įtvirtinti konkretūs proceso atnaujinimo pagrindai, tai yra teisiškai reikšmingi faktai, kurių egzistavimas konkrečioje byloje dėl objektyvių ar subjektyvių priežasčių negalėjo būti nustatytas, peržiūrint bylą instancine tvarka. Siekiant apsaugoti bylos dalyvių ir kitų asmenų teises bei teisėtus interesus, užtikrinant teisinių santykių stabilumą, užkertant kelią formaliam šio instituto taikymui ir piktnaudžiavimui juo, įstatyme nustatytos proceso atnaujinimo sąlygos: įsiteisėjęs teismo sprendimas pažeidžia besikreipiančio asmens teises ar įstatymų saugomus interesus (CPK 365 straipsnio 1 dalis); asmuo su prašymu dėl proceso atnaujinimo į teismą turi kreiptis per nustatytą terminą (CPK 368 straipsnis); prie prašymo turi būti pateikti įrodymai, pagrindžiantys proceso atnaujinimo pagrindo buvimą (CPK 369 straipsnio 2 dalis) ir kt. Įstatymų leidėjas numatė proceso atnaujinimo galimybę tik esant pakankamiems esminės klaidos byloje įrodymams, pareiškėjui veikiant sąžiningai ir aktyviai.

Vienas iš pagrindų procesui atnaujinti yra, jeigu naujai paaiškėja esminių bylos aplinkybių, kurios nebuvo ir negalėjo būti žinomos pareiškėjui bylos nagrinėjimo metu (CPK 366 straipsnio 1 dalies 2 punktas). Kasacinio teismo praktikoje išaiškinta, kad pagrindas procesui civilinėje byloje dėl naujai paaiškėjusių aplinkybių atnaujinti

yra tik tada, kai pareiškėjas įrodo, kad tokios aplinkybės: 1) buvo nagrinėjant bylą ir priimant sprendimą; 2) pareiškėjui nebuvo ir negalėjo būti žinomos; 3) pareiškėjui tapo žinomos jau įsiteisėjus teismo sprendimui; 4) turi esminę reikšmę bylai, t. y. jeigu jos būtų buvusios žinomos nagrinėjant bylą, būtų priimtas visai kitas sprendimas. CPK 366 straipsnio 1 dalies 2 punktas taikytinas ir tais atvejais, kai pareiškėjas suranda naujų įrodymų, patvirtinančių, kad paaiškėjo naujų esminių bylos aplinkybių. Šiuose įrodymuose esanti informacija turi turėti esminę reikšmę bylai, t. y. ji turi turėti neabejotiną teisinę svarbą jau išnagrinėtos bylos baigčiai, teismo sprendime padarytų išvadų dėl teisės normų aiškinimo ir taikymo pagrįstumui, be to, turi patvirtinti aplinkybes, kurios nebuvo ir neturėjo būti žinomos nagrinėjant bylą nei teismui, nei pareiškėjui (žr. pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2008 m. sausio 21 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-7-57/2008; 2012 m. rugsėjo 25 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-323/2012). Jeigu prašyme atnaujinti procesą nurodytos aplinkybės neatitinka nors vieno iš naujai paaiškėjusių aplinkybių požymio, jos negali būti pripažintos naujai paaiškėjusiomis aplinkybėmis CPK 366 straipsnio 1 dalies 2 punkto prasme. Taigi pareiškėjas, prašydamas atnaujinti procesą civilinėje byloje šiuo pagrindu, turi įrodyti, kad jo nurodomos aplinkybės atitinka visus pirmiau apibrėžtus kriterijus (žr. pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2011 m. spalio 10 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-373/2011).

Pareiškėja naujai paaiškėjusiomis įvardijo šias aplinkybes: 1) 2015 m. liepos mėn. ji atsitiktinai aptiko savo pasą, kuris galiojo iki 2012 m. gruodžio 11 d., ir atsitiktinai pastebėjo, kad pareigūno parašas pase itin panašus į jos vardu pasirašiusio asmens parašus 2006 m. kovo 9 d. laidavimo sutartyje; 2) eksperto A. B. 2015 m. liepos 31 d. ekspertizės aktą, kuriame nurodyta, kad „nustatyti, ar 2006 m. lapkričio 6 d. datos AB „SAMPO bankas“ laidavimo sutarties Nr. FA-K200611-1775/1 <...> paskutinio (trečio) lapo apatinėje dalyje, L. Š. vardu pasirašė L. Š., nebuvo galima“. Apeliacinės instancijos teismo vertinimu, šių apeliantės nurodytų aplinkybių nėra pagrindo laikyti naujai paaiškėjusiomis ir sudarančiomis pagrindą proceso byloje atnaujinimui.

Sutiktina su pirmosios instancijos teismo vertinimu, kad pareiškėjos nurodyta aplinkybė, jog pareigūno parašas jos pase itin panašus į jos vardu pasirašiusio asmens parašus 2006 m. kovo 9 d. laidavimo sutartyje, nėra naujai paaiškėjusi, kadangi, kaip matyti iš bylos medžiagos, aplinkybę, kad 2006 m. kovo 9 d. laidavimo sutartyje esantis parašas panašus į pasą pasirašiusio pareigūno parašą, L. Š. nurodė dar nagrinėjant bylą pirmosios instancijos teisme (L. Š. 2009 m. rugpjūčio 24 d. priešieškinio turinys – 2 lapo pirma pastraipa), todėl akivaizdu, kad ši aplinkybė neabejotinai buvo žinoma pareiškėjai bylos nagrinėjimo teisme metu. Šios pirmosios instancijos teismo išvados atskirajame skunde neginčija ir pati apeliantė, tačiau teigia, kad prašymą atnaujinti procesą ji grindžia ne tik minėta aplinkybe, bet ir nauju ekspertizės aktu, kurio, apeliantės teigimu, pirmosios instancijos teismas nepagrįstai neįvertino.

Iš ginčijamos pirmosios instancijos teismo nutarties turinio matyti, kad pirmosios instancijos teismas nurodė apeliantės nurodomus proceso atnaujinimo pagrindus, tarp jų ir ekspertizės aktą, ir su apeliantės argumentais, kad šie įrodymai paneigia byloje anksčiau atliktos ekspertizės išvadas ir parodo, kad dalis rašytinių įrodymų, kuriais rėmėsi Vilniaus apygardos teismas, priimdamas 2012 m. gruodžio 14 d. nutartį, neteko savo įrodomosios reikšmės, nesutiko. Taigi, nėra pagrindo sutikti su apeliantės teiginiu, kad pirmosios instancijos teismas nevertino dalies jos nurodytų proceso atnaujinimo pagrindą sudarančių aplinkybių, o tai, kad pirmosios instancijos teismas plačiau nepasisakė dėl šio įrodymo vertinimo, nesudaro pagrindo naikinti iš esmės pagrįstą ir teisėtą teismo nutartį (CPK 328 straipsnis).

Apeliantės nurodomas ekspertizės aktas nėra nauja aplinkybė CPK 366 straipsnio 1 dalies 2 punkto prasme, o tik naujas įrodymas. Šiuo naujai gautu įrodymu apeliantė tiek pareiškime dėl proceso atnaujinimo, tiek atskirajame skunde įrodinėja tas pačias aplinkybes, kurios buvo tiriamos bylą nagrinėjant anksčiau. Kaip matyti iš A. B. 2015 m. liepos 31 d. ekspertizės akto, apeliantė šios ekspertizės atlikimui pateikė ne tuos pačius lyginamuosius laisvųjų parašų pavyzdžius ir eksperimentinius parašų pavyzdžius. Tai, kad apeliantė savo

pasirinktam ekspertui pateikė savo nuožiūra parinktus parašų pavyzdžius, iš naujo surašytus eksperimentinius parašų pavyzdžius, leido pirmosios instancijos teismui pagrįstai nesutikti su apeliantės teiginiais, kad šis įrodymas paneigia byloje anksčiau atliktos ekspertizės išvadas. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad byloje nėra duomenų, jog apeliantė bylą nagrinėjant pirmą kartą būtų prašiusi atlikti pakartotinę ekspertizę, keltų abejones ekspertės kompetenciją atlikti ekspertizę ar pačia ekspertize apskritai. Kaip jau minėta, įstatymų leidėjas numatė proceso atnaujinimo galimybę tik esant pakankamiems esminės klaidos byloje įrodymams, pareiškėjui veikiant sąžiningai ir aktyviai. Situacija, kai byloje dalyvaujantis asmuo jau pasibaigus bylos nagrinėjimui savo iniciatyva renka naujus įrodymus byloje įrodinėtoms aplinkybėms pagrįsti, ir šių įrodymų pagrindu prašo atnaujinti procesą užbaigtoje civilinėje byloje, neatitinka proceso atnaujinimo instituto paskirties bei tikslų. Pagal kasacinio teismo formuojamą praktiką, įrodinėjimo procesas negali būti begalinis, o proceso atnaujinimas neturi būti priemonė dar kartą pabandyti išspręsti ginčą savo naudai ar vilkinti priimtų teismų sprendimų vykdymą (žr. pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2011 m. kovo 21 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-121/2011; 2012 m. birželio 8 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3-K3-282/2012 kt.).

Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus konstatuotina, kad pirmosios instancijos teismas ginčijama nutartimi pagrįstai atmetė apeliantės prašymą atnaujinti procesą, nenustatęs apeliantės nurodomų pagrindų procesui atnaujinti, todėl apeliantės atskirasis skundas netenkinamas, o ginčijama pirmosios instancijos teismo nutartis paliekama nepakeista.

Kasacinio teismo praktikoje pripažįstama, kad teismo pareiga pagrįsti priimtą procesinį spendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną argumentą. Atmesdamas atskirąjį skundą apeliacinės instancijos teismas gali tiesiog pritarti žemesnės instancijos teismo priimto procesinio sprendimo motyvams. Nagrinėjamu atveju apeliacinis teismas neturi pagrindo nesutikti su pirmosios instancijos teismo išvadas pagrindžiančiais motyvais (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. kovo 14 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-7-38/2008, 2010 m. birželio 1 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-252/2010, 2010 m. kovo 16 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-107/2010, ir kt.).

Atsiliepimu į atskirąjį skundą ieškovas Danske Bank A/S pakartotinai prašė skirti apeliantei baudą už piktnaudžiavimą procesinėmis teisėmis. Pagal kasacinio teismo formuojamą praktiką, įstatyme nustatytos teisės (šiuo atveju – apeliacijos teisės) įgyvendinimas gali būti laikomas piktnaudžiavimu tik išimtiniais atvejais, kai tokia teise akivaizdžiai naudojamasi ne pagal jos paskirtį (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2013 m. kovo 14 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-146/2013), todėl vien ta aplinkybė, kad pareiškėja apeliacine tvarka ginčija, jos vertinimu, nepagrįstą teismo nutartį nėra pagrindas skirti jai baudą už piktnaudžiavimą procesu.

Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėja, vadovaudamasi CPK 337 straipsnio 1 dalies 1 punktu,

Rezoliucinė dalis

nutaria:

Vilniaus apygardos teismo 2016 m. sausio 21 d. nutartį palikti nepakeistą.

Teisėja Goda Ambrasaitė - Balynienė